

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра методики викладання образотворчого і
декоративно-прикладного мистецтва та дизайну

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОГО
МИСТЕЦТВА

Освітня програма	<u>Середня освіта (Образотворче мистецтво)</u>
Спеціальність	<u>014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)</u>
Спеціалізація	<u>014.12 Образотворче мистецтво</u>
Галузь знань	<u>01 Освіта / Педагогіка</u>

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 31 серпня 2018 р.

м. Івано-Франківськ – 2018р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Сучасні аспекти декоративно-прикладного мистецтва
Викладач	Корпанюк Василь Васильович
Контактний телефон викладача	0974401515
Е-mail викладача	lilia-if@ukr.net
Формат дисципліни	денна / заочна
Обсяг дисципліни	3 кредитів ECTS; 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=61&id_cou=6667
Консультації	Консультації до самостійної роботи проводяться дистанційно та на практичних заняттях в аудиторії згідно розкладу.
2. Анотація до курсу	
<p>Дисципліна «Сучасні аспекти декоративно-прикладного мистецтва» вивчається студентами спеціальності «Середня освіта» на першому курсі магістратури у десятому семестрі і покликана забезпечити засвоєння знань, навиків та умінь з основ сучасних аспектів декоративно-прикладного мистецтва, розвиток образного сприйняття і художньої культури у найрізноманітніших проявах.</p> <p>В межах навчальної дисципліни студенти ознайомлюються із сучасними досягненнями українських художників в галузі декоративно-прикладного мистецтва, вивчають історію декоративно-прикладного мистецтва в Україні, що допоможе їм зрозуміти роль і місце саме українських творів з кераміки, вишивки, дерева, ткацтва, металу від архаїчних часів до сьогодення, керуючись історичними аналогіями проектувати сучасні вироби.</p> <p>Органічний розвиток образотворчих здібностей студентів відбувається в процесі теоретичного і практичного засвоєння програмового матеріалу, психолого-педагогічних та композиційних особливостей дітей середнього віку в процесі активної творчої діяльності. Методи художньо-графічного і мистецтвознавчого аналізу є основним у формуванні творчої свідомості студента. Засвоєння практичних навиків роботи, оволодіння ораторськими здібностями і прийомами є важливим компонентом у програмі з підготовки майбутніх вчителів.</p> <p>По завершенні курсу та захисту магістерської роботи студент отримує кваліфікацію: «Вчитель образотворчого мистецтва та художньої культури. Викладач дисциплін художньо-естетичного циклу. Керівник студій (гуртків) за видами мистецтва та художньої творчості.»</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою викладання дисципліни є здобуття базових знань з історії, теорії декоративно-прикладного мистецтва. Підготовка майбутнього спеціаліста до теоретичного та практичного застосування знань з сучасних аспектів декоративно-прикладного мистецтва, знайомство з закономірностями та видами сучасного декоративно-прикладного мистецтва, а також методика послідовного її вивчення.</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ознайомлення студентів з принципами декоративно-прикладного мистецтва; - аналіз об'єктивних закономірностей організації сучасних аспектів декоративно-прикладного мистецтва; - виховування у студентів працьовитості, відповідальності до виконання завдань курсу, дисциплінованості, самостійності. <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - види і жанри сучасного декоративно-прикладного мистецтва та дизайну, а також їх художньо-композиційні особливості. - відомі сучасні дизайн-проекти та твори пластичного мистецтва; - характерні особливості сучасних мистецьких творів. 	

- сучасні напрями та течії в декоративно-прикладному мистецтві та дизайні.
- особливості сучасного українського та зарубіжного мистецтва.

вміти:

- розрізняти стилі та напрями в сучасному декоративно-прикладному мистецтві та дизайні;
- аналізувати художні твори та дизайн-проекти сучасного мистецтва.

4. Результати навчання (компетентності)

ЗК 1. Синтез та аналіз. Здатність до узагальнень, абстрактного мислення, поєднання аналізу та синтезу для розуміння процесів та явищ у галузі образотворчого мистецтва, уміння чітко встановлювати причинно-наслідкові зв'язки.

ЗК 5. Соціально-особистісні навички. Адаптивність, комунікабельність, креативність, толерантність, критичне мислення, прагнення самовдосконалення, самокритичність, наявність стійкого світогляду та наполегливість у досягненні мети. Здатність використовувати базові знання про стан і проблеми візуального мистецтва сучасного світу й України зокрема, розвивати етно- та еко-культуру в суспільстві засобами дизайну, образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість, розробляти, організувати та управляти проектами з мистецької та виставкової діяльності. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт, діяти соціально-відповідально та свідомо

Фахові компетенції. ФК 5. Здатність виявляти розуміння предмета, структури і ролі мистецтва у формуванні сучасної світової науки; мати чітке уявлення про історичне підґрунтя мистецтва, принципи і механізми його розвитку й функціонування, системний і антропоцентричний підходи в образотворчому, декоративно-ужитковому мистецтві, художній культурі та дизайні; розуміння ролі мистецтва в житті соціуму; вміння розвивати в учнів та ЗВО необхідні мистецтвознавчі компетенції.

ФК 7. Здатність до розкриття ідеї та сюжету художнього твору засобами застосування різноманітних мистецьких технік у різних видах і жанрах образотворчого мистецтва.

ФК 8. Здатність творити відповідно до канонів краси, образного сприйняття та аналізу довкілля, самовдосконалення творчих здібностей, естетичного смаку й естетичних потреб.

ФК 9. Здатність відображати статичні та динамічні моделі у тривимірних композиціях із застосуванням традиційних і нетрадиційних матеріалів у різноманітних жанрах.

ФК 10. Здатність до творчого застосування набутих професійних теоретичних і практичних знань, умінь в сучасному образотворчому, декоративному мистецтві й етнодизайні.

ФК 11. Здатність застосовувати навички суміжних дисциплін у власній образотворчо-педагогічній діяльності.

ФК 6. Здатність знаходити застосування профільних знань в галузі образотворчого та декоративно-ужиткового мистецтва, художньої культури та дизайну для оцінки сучасного мистецтвознавчого процесу в Україні та за її межами, мистецьких узагальнень, виокремлення тенденцій розвитку мистецтва, розуміння феномену естетичного в українському мистецтві.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
практичні	10
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс(рік навчання)	Нормативний/вибірковий
II	014. 12 СО. ОМ.	1	Н

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Т. 1. Вступ. Види декоративно-прикладного мистецтва та їх унікальність.	лекційне	[3, 4, 9, 28]	Ознайомл. з фаховою літ., 2 год.		
Т. 2. Художня обробка дерева.	лекційне	[16, 24, 30, 31]	Вивч. іл. матер., 4 год.		
Т. 3. Художня кераміка. Традиційні основи формотворення й орнаментування техніко-технологічних засобів виготовлення керамічних виробів.	лекційне	[5, 8, 9, 10]	Вивч. іл. матер., 4 год.		
Т.4. Ліжникарство та ткацтво. Основні осередки в Україні.	лекційне	[16, 17, 24]	Вивч. іл. матер., 4 год.		
Т. 5. Вишивка. Наукові дослідження української народної вишивки.	лекційне	[16, 21, 19, 27]	Вивч. іл. матер., 4 год.		
Т. 6. Художня обробка металу.	лекційне	[11, 16]	Вивч. іл. матер., 2 год.	15б.	протягом тижня
Т. 7. Художня обробка дерева. Замальовки та створення ескізу за власним задумом.	практичне	[16, 23]	Створення ескізу, 2 год.	20б.	протягом тижня
Т. 8. Художня кераміка. Замальовки та створення ескізу за власним задумом.	практичне	[16, 21]	Створення граф. елемента, 2 год.	20б.	протягом тижня
Т. 9. Ліжникарство та ткацтво. Замальовки та створення ескізу за власним задумом.	практичне	[8, 9]	Створення граф. композ., 2 год.	15б.	протягом тижня
Т. 10. Вишивка. Замальовки та створення ескізу за власним задумом.	практичне	[16, 27]	Створення граф. елемента, 2 год.	30б.	протягом тижня
Т.11. Художня обробка металу. Замальовки та створення ескізу за власним задумом.	практичне	[3, 4, 8, 9]	Створення граф. композ., 2 год.		протягом тижня
6. Система оцінювання курсу					

<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, модульного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання. Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів), здобутих під час проведення аудиторних занять, виконання самостійної роботи, консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять чи за бажання підвищити попереднє оцінювання) та активності студента на занятті. Поточний контроль реалізується у формі оцінювання поетапності виконання практичних та самостійних робіт.</p>
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>В рамках навчально-виховного процесу, з метою визначення рівня знань, умінь та навичок студентів проводиться контрольна робота за матеріалами лекційного курсу.</p>
<p>Семінарські (практичні) заняття</p>	<p>навчальним планом не передбачені</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Підсумковий контроль знань з дисципліни проводиться у формі заліку й екзамену. Залік проводиться за результатами поточного оцінювання поетапності практичних робіт та у формі оцінювання практичної роботи на кафедральному перегляді; Екзамен проводиться у комбінованій формі; – у письмовій формі; – у формі оцінювання практичної роботи на кафедральному перегляді; Підсумковий контроль з дисципліни проводиться у формі семестрового заліку. Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру за всіма видами робіт, передбачених навчальним планом. Підсумкова кількість балів з дисципліни визначається як сума балів поточного та модульного контролю, а також самостійної роботи студента.</p>

7. Політика курсу

Вивчення сучасних аспектів декоративно-прикладного мистецтва як академічної дисципліни дає необмежені можливості для творчого розвитку студентів і позитивно впливає на формування творчих якостей та високої художньої культури. В процесі навчання студент вміє розрізняти стилі та напрямки в сучасному декоративно-прикладному мистецтві та дизайні; аналізувати художні твори та дизайн-проекти сучасного мистецтва. Принципи навчання базуються на поступовому засвоєнні навичок студентів з аналізу об'єктивних закономірностей організації сучасних аспектів декоративно-прикладного мистецтва.

Політика курсу базується на формуванні результатів навчання студента із академічної доброчесності. Неприпустимі плагіат та списування. У випадку порушень – реагування

Згідно положень: https://docs.google.com/viewer?url=https%3A%2F%2Fpnu.edu.ua%2Fwp-content%2Fuploads%2F2019%2F02%2Fcode_of_honor.doc Обов'язкове виконання практичних завдань. Пропущені лекційні заняття відпрацьовується студентом відповідно до вимог кафедри. Пропущені практичні заняття, незалежно від причин пропуску, студент відпрацьовує в позааудиторний час, попередньо узгоджений з викладачем. Слід наголосити, що місія курсу - виявити у студентів

бажання свідомого вивчення та опанування того чи іншого виду мистецтва, створити відповідне тло для формування у студентів системи компетентностей, передбачених навчальною програмою. Успішне засвоєння студентами курсу відкриває їм шлях до реалізації власних творчих задумів від виконання дизайнерських проектів до виконання в матеріалі, а також дає змогу застосовувати набуті знання, уміння й навички в художньо-педагогічній діяльності. Виходячи з цього, поведінка студентів має відповідати високій репутації університету.

8. Рекомендована література

1. Антонович Є.А. та ін. Декорат.-прикладне м-во: Навч. посібн. Львів:Світ, 1992.
2. Антонович Є. А. Декоративно-прикладне мистецтво: навч. посіб. [для студентів худ.-граф. факт-ів, учнів пед. училищ] / Є. А. Антонович, Р. В. Захарчук-Чугай, М.Є.Станкевич. Львів: Світ, 1993. 272 с.
3. Боньковська С. М. Ковальство на Україні (XIX – початок XX ст.) / Софія Михайлівна Боньковська. – К.: Наук. думка, 1991. – 109 с.
4. Бутник-Сіверський Б. С. Українське радянське народне мистецтво / Борис Степанович Бутник-Сіверський. Київ : Наук. думка, 1996. 224 с.
5. Веремійчик І. Традиційні знаряддя праці, промисли і ремесла на Волині: навч. посіб. [для студентів, учнів та вчителів] / Іван Веремійчик. – Луцьк, Волинський державний університет імені Лесі Українки, 2005. 255 с.
6. Ганжа П. Тасмиці українського рукомесла / Петро Ганжа. Київ : Мистецтво, 1996. 192 с.
7. Ганна Собачко Шостак: Мистецький альбом / авт.-упоряд. Є. І. Шевченко, О. І. Шестакова. Київ : Народні джерела, 2008. 168 с.
8. Глушков, С. Общение с детьми на занятиях керамикой : [дополнительное художественное образование: занятия народным промыслом для учащихся начальной школы] / С. Глушков // Искусство в школе. : 2013. № 5. С. 11-15.
9. Голод І. В. Міське ремесло Західної України XVI-XVIII століть / Ігор Васильович Голод. Львів : ЛАМ, 1994. 136 с.
10. Гнатюк М. В. Красою гір натхненні: Народне мистецтво Гуцульщини і Покуття (кінець XIX – початок XX ст.). Майстри, школи, музеї. Івано-Франківськ : ПНУ ім. В. Стефаніка, 2010. 322 с.
11. Гнатюк М. В. З історії художньої освіти і методів навчання. Обрії. Наук.-пед. журнал. 2010. № 2. С. 29-35.
12. Гнатюк М. В. Образотворче і дек.-прикладне м-во (осн. обр. грамоти): навч. посіб. Ч. І. Івано-Франківськ: Ярина, 2016. 196 с.
13. Гнатюк М. В. Образотворче і дек.-прикладне м-во. Методика н-ня дітей мол. віку : навч. посіб. Ч. II. Івано-Франківськ : Ярина, 2017. 246с.
14. Голубець О. Львівська кераміка / Орест Голубець. Київ : Наукова думка, 1991. 120 с.
15. Горинь Г. Й. Гуцульщина. Домашні промисли і ремесла / Г. Й. Горинь, Я.Д.Грендиш, О. І. Никорак. Київ : Наукова думка, 1987. 303 с.
16. Грималюк Р.М. Вітражі Львова / Ростислава Михайлівна Грималюк. Львів: Центр Європи, 2004. 240 с.
17. Гринюк М. , Вах І. Косівщина мистецька. Косів : Колір друк, 2003. 107 с.
18. Гурська А. С. Мова та граматики українського орнаменту: навч.-метод. посіб. / А. С. Гурська. Київ : Альтернативи, 2003. 144с.
19. Декоративно-ужиткове мистецтво: словник у 2 т. / [за ред.. Я.П.Запаска]. Львів : Афіша, 2000. – Т. 1. – 2000. 363 с.; Т. 2. – 2000. 399 с.
20. Декоративно-прикладне мистецтво з практикумом у навчальних майстернях: [метод. рек. для студ. худ.-граф. фак.. педінститутів, учнів пед. училищ, учителів образ. м-тва і худ. праці]. – Ч. 6 / укл. Є. А. Антонович, Р. В. Чугай. – Київ : РУМК, 1991. 60 с.
21. Захарчук-Чугай Р. В. Українське народне декоративне мистецтво : навч. посіб. Київ : Знання, 2012. 242 с., іл.

22. Кара-Васильєва Т. Декоративне мистецтво України ХХ століття. У пошуках «великого стилю» / Т. Кара-Васильєва, З.Чегусова. Київ : Либідь, 2005. 280с.
23. Ковальов О. Декоративно-прикладне мистецтво в школі. 1-7 кл.: навч. посіб.Суми: ВТД “Університет. книга”, 2006. 144 с., іл. 52 с.
24. Колос С. Г., КолосС. Г., ХурчинМ. Д. Декоративні тканини. Київ : ВидавництвоАкадемії архітектури УРСР, 1989. 131 с.
25. Краснова, Н. Гончарне мистецтво у формуванні світовідображення підлітків: [методика проведення майстер-класів з гончарного мистецтва для учнів середньої школи на прикладі гончарства Луганського регіону] / Н. Краснова.: Мистецтво та освіта. 2013. № 2. С. 55-59.
26. Кульчицька А. Орнамент трипільської культури і українська вишивка ХХ ст. Львів : 1995. 242 с., іл.
27. Людина і культура в умовах глобалізації: зб. наук. ст. Київ : Видавець ПАРАПАН, 2003.
28. Манько В. Українська народна писанка . Львів: Свічадо,2001. 48 с.
29. Марія Примаченко (Приймаченко): Мистецький альбом / авт.-упоряд.Є.І.Шевченко, О. І. Шестакова. Київ : Народні джерела, 2009. 288 с.
30. Масол Л. М. та ін. Методика навчання мистецтва у початковій школі: посіб. для вч.Харків:Веста: Ранок, 2006. 256 с.
31. Музеї народного мистецтва та національна культура: збірник науковихпраць за ред. д-ра мист. М.Селівачова. Київ : Златограф, 2006. 268 с.
32. Музей українського народного декоративного мистецтва: альбом / авт.:А.Ф.Вялець, Л.С.Білоус [та ін.]; фото М.К.Андрєєва. Київ : Мистецтво,2009. 352 с.
33. Найден О. Українська народна іграшка: Історія. Семантика. Образнасвоєрідність. Функціональні особливості / Олександр Найден. Київ :АртЕк, 1999. 256 с.
34. Никорак О. І. Українська народна тканина ХІХ-ХХ ст.: Типологія,локалізація, художні особливості. / Олена Іванівна Никорак. Львів :Афіша, 2004. Ч.1. Інтер’єрні тканини (за матеріалами західнихобластей України). 584 с.
35. Пасічний А. М. Образотворче мистецтво. Словник-довідник /А.М.Пасічний. Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2003. 216 с.
36. Петрикова Ф. Сучасне українське художнє скло / Фаїна Петрикова Київ: Мистецтво, 1980. 167 с.
37. Плазовська Л. В. Художньо-образний аналіз творів декоративного мистецтва // Мистецтво і освіта. 2005. С. 12-12.
38. Плазовська Л. В. Декоративне мистецтво: метод. реком. Київ : НПУ імені М. П. Драгоманова, 1998. 64с.
39. Пустовит А.В. История европейской культуры: Учеб. пособ. для вузов. К.: МАУП, 2002.
40. Рудницька О. П. Українське мистецтво у полікультурному просторі: навч. посіб.Київ: Екс Об, 2000. 208 с.
41. Святелик З. І. Вчимо дітей ліпити: альбом. Київ: Рад. шк., 1989. 80 с.
42. Селівачов М. Р. Лексикон української орнаментики (іконографія, номінація, стилістика, типологія) / М. Р. Селівачов; передмова акад. М. В. Поповича. 2-ге вид.Київ: Ред. вісн. “Ант”, 2009. XVI, 408 с.
43. Скрипник Г. Етнографічні музеї України. Становлення і розвиток.Київ : Наук. думка, 1989. 304 с.
44. Скляренко, О. Традиційна народна лялька: [конструювання народної ляльки на уроках з декоративно-ужиткового мистецтва як мистецький проект] / О. Скляренко // Мистецтво та освіта. 2013. № 3. С. 38-41.
45. Соломченко О. Г. Народні таланти Прикарпаття. Київ : Мистецтво, 1969. 158 с.
46. Соломченко О. Г. Писанка українських Карпат. Ужгород: Карпати, 2004. 240 с.
47. Станкевич М. Українські витинанки. Київ : Науковадумка, 1986. 124 с.

48. Стогнота Л., Орел Л. Народне мистецтво України на межі тисячоліть. Київ : Автоексперт, 2007. 248 с.
49. Тищенко О. Історія декоративно-прикладного мистецтва України (XII–XVIII ст.). Навч. посіб. [для студ. вузів мистецтв і культури]. Київ : Либідь, 1992. 192 с.
50. Українська минувшина: Ілюстрований етнографічний довідник [для студ. вищ. навч. закладів] / [А.П.Пономарьов, Л.Ф. Артюр, Т.В.Косміната ін.]. Київ : Либідь, 1993. 256 с.
51. Українська народна іграшка: Каталог / [упоряд. Л. В. Гладун, Г. А. Пржегода, Е. Е. Орро; вступ. стаття О. Найдена]. Київ: Видавництво Дім«Стилос», 2006. 48 с.
52. Художня культура України: Навч. посібник / Л. М. Масол, С. А. Ничкало, Г. І. Веселовська, О. І. Оніщенко: за заг. ред. Л. М. Масол. К.: Вища шк, 2006. 239 с.; іл.
53. Чегусова З. Декоративне мистецтво України кінця XX століття. 200 імен: Альбом-каталог. Київ : ЗАТ “Атлант ЮЕмСі”, 2002. 511 с.

Викладач: Корпанюк В.В